

מסכת פסחים

8. רוב התלוי במעשה**1. בכורות יט: מתחילת המשנה עד "רחל בת שתיים"**

מתני'. הלוקח בהמה מן העובד כוכבים, ואינו יודע אם ביכרה אם לא ביכרה, רבי ישמעאל אומר: עז בת שנתה - ודאי / לכהן, מכאן ואילך - ספק

ומתחילת הגמרא עד כ. ת"ר עז"

גמ'. מיכן ואילך אמאי ספק? הלך אחר רוב בהמות, ורוב בהמות מתעברות ויולדות בתוך שנתן נינהו, והא ודאי מילד אוליד, לימא רבי ישמעאל כר' מאיר ס"ל, דחייש למיעוטא! אפי' תימא רבנן, כי אזלי בתר רובא - ברובא דאיתיה קמן כגון תשע חנויות, וסנהדרין, אבל רובא דליתיה קמן - לא אזלי רבנן בתר רובא. והא קטן וקטנה, דרובא דליתיה קמן - וקאזלי רבנן בתר רובא דתנן: קטן וקטנה - לא חולצין ולא מייבמין, דברי רבי מאיר, אמרו לו: יפה אמרת שאין חולצין - איש כתוב בפרשה, ומקשינן אשה לאיש, מה טעם אין מייבמין? אמר להם: קטן - שמא ימצא סריס, קטנה - שמא תמצא איילונית ונמצאו פוגעין בערוה, ורבנן - זיל בתר (רובא) קטנים, ורוב קטנים לאו סריסים נינהו, זיל בתר קטנות - ורוב קטנות לאו איילונית נינהו! אלא אמר רבא מחורתא, ר' ישמעאל כרבי מאיר סבירא ליה דחייש למיעוטא. רבינא אמר: אפילו תימא - רבנן, כי אזלי רבנן בתר רובא - ברובא דלא תלי במעשה, אבל רובא דתלי במעשה - לא

2. יבמות קיט. מתחילת המשנה עד "היתה לו חמות"

מתני'. האשה שהלך בעלה וצרתה למדינת הים, ובאו ואמרו לה מת בעליך - לא תנשא ולא תתייבם, עד שתדע שמא / מעוברת היא צרתה

"בשלמא יבומי לא" עד "במאי אוקימתא כר' מאיר"

בשלמא יבומי לא, דדלמא מיעברא וקפגעה באשת אח דאורייתא, אלא לא תנשא אמאי? הלך אחר רוב נשים, ורוב נשים מתעברות ויולדות, לימא ר"מ היא, דחייש למיעוטא! אפילו תימא רבנן, כי אזלי רבנן בתר רובא - רובא דאיתיה קמן, כגון תשע חנויות וסנהדרין, אבל רובא דליתיה קמן - לא אזלי רבנן בתר רובא. והרי קטן וקטנה, דרובא דליתא קמן היא, ואזלי רבנן בתר רובא! דתניא: קטן וקטנה לא חולצין ולא מייבמין, דברי ר' מאיר; אמרו לו לר' מאיר: יפה אמרת שאין חולצין, איש כתיב בפרשה, ומקשינן אשה לאיש; אלא מה טעם אין מייבמין? אמר להם: קטן - שמא ימצא סריס, קטנה - שמא תמצא איילונית, ונמצאו פוגעים בערוה; ורבנן סברי: זיל בתר רובא דקטנים, ורוב קטנים לאו סריסי נינהו, זיל בתר רוב קטנות, ורוב קטנות לאו איילונית נינהו! אלא מחורתא, מתניתין רבי מאיר היא

"אלא אמר רבא" עד קיט: "סיפא חזקה לשוק"

אלא אמר רבא רישא חזקה לייבום ורובא לשוק, וחזקה לא עדיף כי רובא, ואייתי מיעוטא דמפילות סמוך לחזקה והוה ליה פלגא ופלגא, לא תנשא ולא תתייבם

ורש"י ד"ה רישא חזקה

מייתי לה לייבום ורובא מייתי לה להיתר שוק דרוב נשים מתעברות ויולדות והרי ילדה צרתה ונפטרה גם היא וחזקה לא עדיף כי רובא דניזיל אבתרה הלכך לא תתייבם ולשוק נמי לא כר' מאיר דחייש למיעוטא

3. רמב"ן יבמות קיט. ד"ה אלא אמר רבא "וקשה עלינו שכתבה" עד "וכי תימה ההיא לא דמיא"

אזלינן בתר רוב בעילותיו דבעל הא רובא דתלי במעשה הוא, ולא מילתא היא כלל דכי [לא] אזלינן בתר רובא דתלי במעשה ה"מ כשמיעוטו לא תלי במעשה כי התם משום דמילתא דאתיא ממילא שכיח, אבל היכא דמיעוטא נמי תלי במעשה כי הכא, שוין הם ועל כרחך הרוב מצוי והולכין אחריו כמו שהולכין אחר רוב שאין רובו ומיעוטו תלויין במעשה

9. חולין ט. "הטבח צריך שיבדוק" עד "אמר רב יוסף"

הטבח צריך שיבדוק בסימנים לאחר שחיטה

"לא בדק מאי" עד "גופא אמר רב הונא"

לא בדק מאי? ר' אליעזר בן אנטיגנוס משום רבי אלעזר בר' ינאי אמר: טרפה ואסורה באכילה; במתניתא תנא: נבלה ומטמאה במשא. במאי קמיפלגי? בדרב הונא, דאמר: בהמה בחייה בחזקת איסור עומדת עד שיודע לך במה נשחטה, נשחטה - הרי היא בחזקת היתר עד שיודע לך במה נטרפה, מר סבר: בחזקת איסור קיימא והשתא מתה היא, ומר סבר: בחזקת איסור אמרינן, בחזקת טומאה לא אמרינן

10. רשב"א חולין ט. ד"ה מר סבר

מר סבר בחזקת איסור אמרינן בחזקת טומאה לא אמרינן, דכיון דמתה לה וע"י שחיטת מומחה מסתמא שפיר שחט דרוב הפעמים רובן של סימנין נשחטין בשחיטת מומחה אבל באיסור דרובא דתלוי במעשה ומיעוטא דאינו תלוי במעשה הוא, ובכי הא לא אזלינן בתר רובא כדאיתא בבכורות (כ' א') וכדכתבינן לקמן בע"ה, מש"ה אוקמי' רבנן בחזקת איסור הראשונה, ומיהו בחזקת איסור דהות קימא מוקמינן לה, בחזקת טומאה דלא הוה קיימא מספק לא מוקמינן לה, ומר סבר עד השתא באיסור חיה קיימא והשתא מתה וחיה שמתה נבלה היא, מספק אתה בא להוציא מידי טומאתה אל תוציאנה